

Minimální preventivní program 2016/2017

I. Charakteristika školy

Masarykova základní škola Polička sídlí na nábřeží Svobody 447 v Poličce a je úplnou základní školou. Naše základní škola patří k největším v Pardubickém kraji, její součástí je školní družina a školní klub. Jedná se o spádovou školu pro okolní obce, žáci sem přicházejí po ukončení čtvrté, většinou pak páté třídy. 85% žáků je místních (především z jižní části města), zbytek jsou žáci dojíždějící z okolních obcí (Kamenec, Sádek, Oldřiš, Borová, Korouhev, Jedlová ...). Průměrně jsou tedy v ročníku tři paralelní třídy, od 6. ročníku je třída A výběrová se zaměřením na rozšířenou výuku přírodovědných předmětů. 8. ročníky v letošním školním roce máme dva.

Polička je městem do 10 000 obyvatel. Masarykovu základní školu Polička navštěvuje v tomto školním roce 631 žáků v 26 třídách 1. až 9. ročníku.

Rizikovou lokalitou ve školním prostředí se jeví chlapecké záchody v přízemí a dívčí záchody ve druhém patře u pudy. Nejrizikovější je však nedaleký městský park.

Cílem je zamezit množící se agresivitě, vulgaritě a ničení majetku školy.

Rizikové třídní kolektivy 6. A, B, C, 7. B, C 8. B

Ředitel školy: Mgr. Lenka Novotná

Metodik prevence: Mgr. Ludmila Haraštová

Výchovný poradce pro I. stupeň: Mgr. Jana Chadimová

Výchovný poradce pro II. stupeň: Mgr. Božena Kaprasová

II. Výchozí materiály minimálního preventivního programu

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních č. j. 21291/2010-28
2. Preventivní strategie školy
3. Metodický pokyn MŠMT jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví č. j.:10 194/2002-14
4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních Č.j. MSMT- 22294/2013-1
5. Řád školy
6. Školní vzdělávací program „Čemukoliv se učíš, učíš se pro sebe“ (dále jen ŠVP)

III. Cíle minimálního preventivního programu

Stanovení cílů je prvním krokem při tvorbě minimálního preventivního programu. Cíle vyplývají ze závěrů pedagogických rad a provozních porad zaměstnanců naší školy, z anket a dotazníků jednotlivých tříd, ze setkání výchovné komise a z připomínek zákonných zástupců.

1. Krátkodobé cíle

1. Cíle krátkodobé jsou konkrétní, vztahují se k určité cílové skupině (žáci, rodiče, pedagogičtí pracovníci) a jsou časově termínované.
2. Pro cílovou skupinu žáků školy je třeba zajistit spoluúčast učitelů na preventivní strategii.
3. Žáci na I. stupni základní školy mají velmi dobrý vztah se svým třídním učitelem, je pro ně autoritou a vzorem.
4. Během I. stupně by se žáci měli naučit komunikaci ve školním kolektivu, ale i komunikaci s dospělými jedinci, posilovat vědomí rodinného prostředí, přizpůsobit se zdravému životnímu stylu, naučit se hospodařit se svým volným časem, spánkem a odpočinkem, vědět co jsou léky a rozeznat je od návykových látek, definovat drogy a znát jejich nebezpečí.
5. V neposlední řadě znát základní informace o bezpečném využívání počítače a sociálních sítí.
6. Své znalosti postupně prohlubovat v rámci vyučovacích předmětů (především ve světě poznání, vlastivědě, přírodovědě, práci na PC a českém jazyce).
7. Na II. stupni základní školy je práce obtížnější, děti jsou kritičtější, vyjadřují své postoje vůči dospělým a často vzdorovitě odsekávají autoritám. Důležité je vzbudit patřičný zájem, dát dětem prostor pro získávání informací, nebránit se diskuzím, respektovat jejich názory. Prohlubovat týmovou spolupráci, vést děti k asertivnímu dialogu.
8. Je třeba navázat na znalosti z I. stupně, zaměřit se na sociální dovednosti včetně komplikací ve vztazích k druhým lidem, do této skupiny přibrat i rodinu a blízké.
9. Nedílnou součástí je i pochopení osobní a společenské odpovědnosti. Důležité je děti naučit kriticky myslet a správně se rozhodovat. Věnovat se dále zdravému životnímu stylu, tolerovat odlišnosti.
10. Značná část by měla být věnována návykovým látkám, kdy by měly děti pracovat s reklamou, znát bezpečně účinky na organismus, umět odmítnout, znát kontaktní místa pomoci. Věnovat se i sexuální výchově, zneužívání mladistvých.
11. Ve školním roce 2016/2017 se chceme zaměřit na prevenci netolismu, šikany, kyberšikany, bezpečnosti v dopravě a předcházení jejímu rizikovému chování. Na projevy nesnášenlivosti a agresivity v jednotlivých ročnících. Stmelování nových kolektivů formou adaptačních kurzů žáků 6. ročníků, workshopy pro žáky a jejich rodiče na téma Poznej sám sebe, Kyberšikana a Etika, programy Cesty z cesty.
12. Plánujeme besedy s Policií ČR, besedy o informačním bezpečí, šikaně, kyberšikaně, právních předpisech, probační a mediační služby, OSPOD.
13. Školní parlament složený z žáků 3. – 9. tříd, každá třída má dva zástupce, kteří se svými nápady, připomínkami a podněty snaží o oživení školního roku různými aktivitami. Zapojit se do projektu Demokratická škola.

2. Střednědobé cíle

Tyto cíle by měly být realizovány v průběhu dvou let 2015 – 2017. Jejich zaměření se týká zejména zlepšení vnitřního prostředí školy.

Maximálně mezi žáky i na veřejnosti posilovat tradice školy, být patřičně hrdý na to, že jsem žákem Masarykovy základní školy Polička. Reprezentovat školu v soutěžích a snažit se své dovednosti zlepšovat.

Aktivovat pedagogy k většímu využívání studijních materiálů, www stránek zaměřených na prevenci. Zapojit do prevence i netřídní učitele. Zajišťovat proškolení pro všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky školy. Organizovat kurzy týmové spolupráce a zážitkové pedagogiky.

Postupně zavést třídnické hodiny a zajistit proškolení třídních učitelů v oblasti práce s třídním kolektivem, zdravého klima a kázně ve třídě.

Pokračovat ve zkvalitnění práce, rozšiřování kvalifikace a orientaci v problematice primární prevence, rozpoznat různé formy rizikového chování žáků a předcházet jim.

Aktuality zveřejňovat na nástěnce prevence, jsou zpracovány krizové postupy při jednotlivých činnostech (například školní výlety, exkurze, komunikace se zákonnými zástupci....).

Pokračovat v pravidelných konzultačních hodinách výchovného poradce a metodika prevence, zabývat se podněty, a to i anonymními.

Zajistit pravidelná setkání vybraných žáků do Parlamentu školy.

3. Dlouhodobé cíle

Dlouhodobé cíle budou realizovány v pětiletém cyklu 2015 – 2020.

Vycházíme z otevřené komunikace školy s rodiči, z ještě větší spolupráce celé školy, všech žáků, učitelů i provozních zaměstnanců. Výchozím bodem je pro nás schopnost společného řešení problémů, konfliktů, adekvátní reakce na stresové zatížení, neúspěch a kritiku.

Respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností, zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole by mělo být samozřejmostí.

Podílet se na kvalitnějším propojení školy s dalšími institucemi (odbornými pracovišti, organizacemi působícími v oblasti primární prevence).

Vytváření pozitivní klidné atmosféry ve škole a atmosféry vzájemné důvěry, respektu a bezpečí ve škole při udržení uvědomělé kázně.

Podpořit sociální dovednosti žáků vůči tlakům vrstevnických skupin. Důraz klást na týmovou spolupráci, konstruktivní řešení konfliktů, otevřenou komunikaci, pozitivní vnímání sebe sama a druhé.

Vštěpovat žákům zdravý životní styl, sebevědomí, postoje k základním fyzickým, psychickým i emočním potřebám.

Prohlubovat umění používání různých informačních zdrojů, porovnávat a analyzovat získané informace, vést žáky k osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem.

Rozvoj jejich sociálních dovedností by měl napomáhat k odpovědnosti za své chování a uvědomování si důsledků svého jednání.

IV. Zaměření minimálního preventivního programu ve školním roce 2016/2017

V tomto školním roce se chceme především orientovat:

1. Stmelování třídních kolektivů:

- v 2. ročnících programy Cesty z cesty, stmelování kolektivu Tajuplný ostrov
- v 5 ročnících realizovat programy Cesty z cesty – Bolí, nebolí – šikana
- v 6. ročnících provést SORAD a vrstevnické programy ve spolupráci s PPP Ústí nad Orlicí,
- v 5., 6. ročnících realizovat adaptační kurzy a doprovodným programem ACET o.s. a Mgr. Františkem Krampotou, SORAD a v návaznosti též vrstevnické programy s PPP Ústí nad Orlicí,
- v 7. ročníku – vrstevnické programy I. a II. s PPP Ústí nad Orlicí, spolupracovat s organizací PREVKO Litomyšl, SVP Alfa Svitavy využít nabídku externí spolupráce v oblasti rizikového chování dětí, získat informace o třídě a skupinové dynamice, pojmenovat problémy a vytvořit další práci se třídou, a to formou třídních pravidel.
- v 7. ročníku odpolední workshopy s rodiči
- v 9. ročnících realizovat programy Cesty z cesty – Romeo, Julie a tma
- sexuální výchova – přenos pohlavních chorob

2. Zaměřit se na návykové látky, tabák, alkohol, drogy – spolupráce s Policií ČR,
3. V 6. ročnících prevence kouření – programy ve spolupráci s Mozaikou Polička.
4. Mapovat, rozeznat záškoláctví a nepřiměřené, byť omluvené absence.
5. Trestní odpovědnost, probační a mediační služba, OSPOD, soudní přelíčení (spolupráce s Policií ČR, MP OS Svitavy – v rámci programu Právo pro každého).
6. V 7. ročnících navázat na programy šikany, kyberšikany spolupráce ACET o.s.
7. Dopravní výchova – spolupráce s MÚ Polička, BESIP, Mozaika

V. Projekty minimálního preventivního programu uvedené v ŠVP

Pohlazení pro maminky	1. – 5. ročník
Sportovec roku	6. – 9. ročník
Já občan	6. – 8. ročník
Den naruby	1. – 5. ročník
Školní olympiáda	1. – 5. ročník
Den Země	1. – 5. ročník
Školní parlament	3. – 9. ročník
Země našich spolužáků	4. – 5. ročník
Školní časopis	8. – 9. ročník

VI. Projekty minimálního preventivního programu mimo ŠVP

Na zelenou – bezpečně do školy	1. – 5. ročník
Život mám ve svých rukou	6. a 9. ročník
Divadelní představení Hradec Králové, Polička	5. – 9. ročníky (minimálně 3× ročně)
Vrstevnický program – spolupráce	1. a 9. ročníky

VII. Plán spolupráce školy v rámci minimálního preventivního programu s institucemi

1. stupeň

- květen 2017 Děti bez úrazu (Mozaika + Hasiči + ČK Svitavy + Pionýr Polička)
- červen 2017 Praktický seminář První pomoc (Mozaika + SZŠ Svitavy)
- duben 2017 Besedy ochrany obyvatelstva a požární prevence (Hasičský záchranný sbor PK)
- průběžně 2016/2017 Teorie dopravní výchovy (Mozaika + MÚ Polička)
- průběžně 2016/2017 Vlastní bezpečí (Policie ČR)
- průběžně 2016/2017 Policie se představuje (Policie ČR, MP)
- průběžně 2016/2017 Cesty z cesty – programy PPP Ústí nad Orlicí
- prosinec 2016 – Barevný den

2. stupeň

6. ročník

- září 2016 – Naučná stezka (okolí Poličky cca 10 km, stmelování nového kolektivu)
- září 2016 – Adaptační kurz Budislav
- říjen 2016 – Dopravní soutěž
- září, říjen, listopad, prosinec 2016 – Cesty z cesty
- prosinec 2016 – Čas proměn
- duben 2016 – Beseda s Policií ČR – p. Kaiserová
- prosinec 2016 – Barevný den
- duben 2017 – Jeden svět na školách – festival dokumentárních filmů
- duben 2017 – beseda s Hasiči
- červen 2017 – Život mám ve svých rukou (6. a 9. ročníky)
- červen 2017 – noční škola
- červen 2017 – Barevný den, Den zdraví

7. ročník

- říjen 2016 Dopravní soutěž

- listopad 2016 – ACET Chrudim – kyberšikana
- listopad 2016 – Rozum v zastoupení
- březen 2017 – Beseda AIDS, HIV – Mozaika Polička
- listopad, prosinec 2016 – Cesty z cesty ve spolupráci s PPP Ústí nad Orlicí
- prosinec 2016 – Barevný den
- duben 2017 – Jeden svět na školách – festival dokumentárních filmů
- květen 2017 – beseda se zrakově postiženými
- Listopad 2016 – workshop ACET – poznej sebe
- červen 2017 – Barevný den, Den zdraví

8. ročník

- říjen 2016 Dopravní soutěž
- listopad 2016 – beseda Sekty
- prosinec 2016 Finanční gramotnost – Mozaika Polička
- duben 2017 beseda Prevence AIDS, HIV
- prosinec 2016 – Barevný den
- červen 2017 – Barevný den, Den zdraví
- programy Cesty z cesty – PPP Ústí nad Orlicí

9. ročník

- říjen 2016 Dopravní soutěž
- listopad 2016 Sekty
- prosinec 2016 – Barevný den
- květen 2017 – Právo pro každý den – soutěž
- červen 2017 – Život mám ve svých rukou (6. a 9. ročníky)
- červen 2017 – Dům na půli cesty, Květináč Květná – exkurze s pracovní aktivitou
- červen 2017 – noční škola
- červen 2016 – Barevný den, Den zdraví
- programy Cesty z cesty PPP Ústí nad Orlicí

VIII. Volno-časové aktivity žáků Masarykovy základní školy Polička

Při škole pracují dva sportovní oddíly oddíl atletiky a oddíl volejbalu, oddíl atletiky navštěvuje 42 žáků a oddíl volejbalu 162 žáků. Tréninky atletiky, volejbalu jsou vedeny od 1. ročníku základní školy. Děvčata a chlapci reprezentují školu a příslušné oddíly Atletiku Polička a TJ Spartak Polička.

Pod patronací občanského sdružení Spolek přátel a absolventů Masarykovy základní školy Polička pracuje na prvním stupni několik zájmových útvarů Cizí jazyky, Hry na flétnu, Logopedie a Pohybové hry.

IX. Programy pro pedagogy

Kyberšikana II.

Pohybové aktivity

Akce v nabídce jednotlivých organizací